

RABŠTEJN

❧ 1. ❧

Pohublý kněz roztržitě vyhlédl úzkým oknem ven. Od hradeb johanitské komendy až k cestě do Manětína se táhla louka vonící létem. Ve vysoké trávě se v paprscích slunce leskly jemně modré kvítky chrp a vyzývavé rudé kalichy vlčích máků. Koně johanitských rytířů se pásli o kus dál ve stínu jilmů a osik. Vzduchem znělo tlumené vrzání cvrčků a bzukot včel.

Petr ze Zvířetic si dlaní setřel pot z vrásčitého obličejce. Tuhle komendu spravoval již déle než dvacet let. Když ho komtur jmenoval manětínským komendatorem, myslel, že se zblázní. On, rytíř, jehož meč pobil tolik pohanů a kacířů, měl místo válčení hlídat úrodu ve vesnicích, které patřily řádu. Složil ale řádový slib a byl zvyklý poslouchat. Nakonec svůj úděl přijal. Časem se ukázalo, že nebyl tak špatný.

Manětínská komenda vlastnila skvělou knihovnu. Protože panství vynášelo spoustu peněz, povolil komtur rozšířit ji o několik nových rukopisů. V zažloutlých pergamenech našel Petr ze Zvířetic nový svět. A když mu myšlenky dávných filozofů nepomáhaly, uklidňoval se pohledem z okna mnišské cely. Svět, řízený laskavou boží rukou, kráčel svou cestou dál. Co víc si mohl křesťan přát? Jenže dneska mu ten pohled klid nevrátil.

Nervózně se otočil a přísně si měřil svého žáka. Martin ze Stvolna byl hezký mladík s černými kudrnatými vlasy. Světle modré oči dávaly jeho jemné tváři výraz bezbranného dítěte. Ale to, s čím se mu právě svěřil, mělo k chlapecké nevinnosti daleko.

Petr ze Zvířetic si roztržitě upravil dlouhý řádový plášť s vyšitým červeným křížem. Nemohl se rozhodnout, co odpovědět. Mlčel a přemýšlel.

Mladík na dřevěné stoličce neklidně poposedl. „Stalo se něco? Neměl jsem vám to říkat.“

„Hlavně jsi to měl odmítnout. Vždyť je to hřích!“ křičoval se Petr ze Zvířetic.

„Ale proč?“ zeptal se zaraženě Martin ze Stvolna. „Vy víte, že chci sloužit Bohu. Mnohokrát jste opakoval, že jste mne naučil všechno, co jste mohl, a že bych se měl vydat na jih a vyhledat vhodnou univerzitu.“

„To jistě,“ přikývl johanita a přešel nevelkou komnatou k prostému dřevěnému lůžku, které stálo u stěny z plochých kamenů. Unaveně se posadil. „Jsi nejbystřejší mladík, jakého jsem kdy potkal. Tvůj výklad evangelií je brilantní. Pro svatou matku církev by byla strašná škoda, pokud by se z tebe nestal její služebník. To všechno je pravda. A to jsem také řekl tvému otci.“

„Jsem vám nesmírně vděčný,“ usmál se široce jeho žák. V tu chvíli se podobal obrazu apoštola Jana, který visel na hlavním oltáři v kapli komendy. Ale Petr ze Zvířetic se už naučil, že i tvář světce může skrývat pokrytectví a faleš. Jenže v případě Martina ze Stvolna se tomu zdráhal uvěřit.

Znal chlapce od dětství. Naučil ho číst a psát, pod jeho vedením zvládl latinu i základy řečtiny. V liturgii se vyznal lépe než místní kaplan. Trávili spolu spoustu času a nakonec ho začal tak trochu považovat za svého syna. To byl také jediný důvod, proč byl ochotný o tom nesmyslu diskutovat. Jiného by nechal uvěznit a vše oznámil královským úředníkům. Jenže co když se v tom hanebném plánu skrýval nějaký vyšší záměr?

„Za svůj talent bys měl být vděčný především Bohu,“ zabručel starý johanita rozmrzele. „Je dobře, že tvůj otec souhlasil, abys pokračoval ve studiu. Jsi mladší syn a sluší se, aby tě zaopatřil, když nemůžeš zdědit jeho tvrz. On však přece není chudý. Jestliže ti chce dopřát vzdělání, proč zrovna takhle?“

„Na cestu do Paříže by otec tolik peněz nikdy dohromady nedal. Vlastní jenom jednu vesnici. Poslední dobou byla neúroda. Ale že to chce udělat takhle, to je tajemství,“ vyhrkl Martin ze Stvolna zděšeně.